

Anaokulundan Lise Son Sınıfa Kadar Farklı Pedagojik Gelişim Süreçlerine Göre Çeşitlendirilmiş Bilgi Okuryazarlığı Uygulamaları ve Bu Uygulamaların MEB Müfredatına Entegrasyonu

Hilâl Dünder

Doğuş Eğitim Kurumları, hdunder@dogus.k12.tr

Neslihan Kılıç

Doğuş Eğitim Kurumları, nkilic@dogus.k12.tr

Amaç ve Kapsam

Bu bildirin amacı, Milli Eğitim Bakanlığı müfredatını inceleyerek gerçekleştirdiğimiz kütüphane uygulamalarının, farklı pedagojik gelişim yaşlarında bulunan okul kütüphanesi kullanıcılarının bilgi okuryazarlığı seviyesine olan katkılarını gözler önüne sermektir.

Çalışmanın Kapsamı

- ❑ “Okul kütüphanesi” farkındalığından yaşam boyu “kütüphane” kavramına geçiş yolculuğu.
- ❑ Öğrencilerin pedagojik gelişim yaşlarına göre “Bilgi okuryazarlığı” eğitimi sürecinde geçirdikleri aşamalar.

Özel Bir Okulda -Kurumsal Yapı İçerisinde- Prosedürlerde Yer Almak

Kütüphanenin;

- ❑ Misyonu
- ❑ Vizyonu
- ❑ Yönetim Şemasındaki Yeri
- ❑ Kuralları

Çıkış Noktamız:

Okulumuzun Vizyon ve Misyonu

Kurumsal Vizyonda;

- ❑ “Bilgiyi en önemli değer olarak benimseyen Doğuş Eğitim Kurumları’nın...”
- ❑ “Hayat boyu öğrenme ilkesini benimseyen...”

Kurumsal Misyonda;

- ❑ “Sürekli öğrenen, öğrendiklerini günlük yaşamla ilişkilendiren ve öğrendikçe gelişen...”
- ❑ “Araştırma, sorgulama, eleştirel ve yaratıcı düşünebilme becerileri gelişmiş olan,...” cümleleri yer almaktadır.

Doğuş Eğitim Kurumları Kütüphanesinin Vizyon ve Misyonu

Kütüphanemiz okumayı teşvik etmek, geçerli/doğru/güvenilir bilgiye ulaşımı sağlamak, öğrencilerine, tüm çalışanlarına ve velilerine yaşam boyu bilgi okuryazarlığı becerisini kazandırmak için hizmet vermektedir. Yürütülen akademik ve sosyal faaliyet alanlarındaki çalışmalar ile okulumuzun eğitim ve öğretim programlarına etkin bir şekilde katkıda bulunmak, öğrencilerimizin okuyan, bilgi kaynaklarını kullanan, düşünme yeteneğini ve araştırma becerilerini “yaşam boyu” geliştiren bireyler olmalarını sağlamak amaçlarını taşır. Kütüphanemiz okuma kültürü oluşturmak, öğrencilerimize kitap ve kütüphaneleri sevdirmek amacıyla çeşitli akademik faaliyetler ve yöntemler izler.

Yaşam boyu öğrenme ilkesini benimsemiş öğrenciler yetiştirebilmek, yaşam boyu öğrenmeyi hedeflemiş öğretim kadrolarının varlığıyla mümkündür.

- ❑ İdari Kadro – Yıllık akademik toplantılarda kütüphane öğretmenlerinin yer alması
- ❑ Bölüm Başkanları – Yıllık Müfredat planlama toplantılarında kütüphane öğretmenlerinin yer alması
- ❑ Tüm Öğretmenler – Akademik yıl başlangıcında kütüphane sunumları ile dikkati kütüphaneye çekebilmek

Her Akademik Yılın Başında Öğretim Kadrosu İçin Bilgilendirme Sunumları;

- ❑ Doğuş Eğitim Kurumları Kütüphanesi Bilgi Okuryazarlığı Programı (Her yıl)
- ❑ Kopyala Yapıştır Jenerasyonuyla Nasıl Başa Çıkacağız? (2009- 2010)
- ❑ Elektronik Kaynaklar (Her yıl)

Kütüphane Dersleri

- ❑ Anaokulları- İngilizce derslerinde haftada 2 saat
- ❑ İlköğretim 1-5 – Türkçe ve İngilizce derslerinde haftada 1 saat

- ❑ İlköğretim 6–8 – Türkçe ve İngilizce derslerinde haftada 1 saat
- ❑ Lise hazırlık sınıfları İngilizce derslerinde haftada 1 saat
- ❑ Lise 10.11.12, sınıflar müfredat konularına göre ders saatlerini kütüphanede gerçekleştirir.

Anaokulları: Kütüphane Nedir? Ne Değildir?

- ❑ Kütüphane’yi mekân olarak algılamalarını sağlamak.
- ❑ Kitaplara nasıl davranıyoruz?
- ❑ Kütüphanede sessiz olmak ya da olmamak
- ❑ Rafların arasında yolculuk
- ❑ Dramatik tonlamalarla öykü okuma
- ❑ Kütüphanede film izlemek

İlköğretim 1-5. Sınıflar: “Benim” Okul Kütüphanem

Öyküler anlattık... her zaman işe yarar;

“...Okula başladığımdan beri daha rahatım bu konuda. Çünkü, okulda da bir kütüphanem var. Sadece benim değil tabii ki. Bütün arkadaşlarımdın. Hatta öğretmenlerimin de yararlandığı bir kütüphane... Çok fazla kitap var okul kütüphanemde. Artık kafama takılan soruları çözmek için başvuracağım pek çok kaynağın bulunduğu **bir okul kütüphanem var.**” (Kütüphane El Kitabı, 2007-2008)

Liseler (Anadolu ve Fen Lisesi)

- ❑ Kütüphane Koleksiyonu: DEWEY nedir?
- ❑ Araştırma Teknikleri ve Kaynakça Yazım Kuralları
- ❑ Sessiz Okuma
- ❑ Kütüphane Etkinlikleri

Müfredatı Destekleyen Çalışmalar

- ❑ Akademik kadronun talebi doğrultusunda yıllık planlara uygun olarak bazı sunumlar hazırlanır ve bu sunumları yararlı hale getirebilmek için çeşitli çalışmalar yapılır.
- ❑ İşlenen konuya eşlik edecek kaynaklara ulaşılır; bu kaynaklar öğrencilere tanıtılır, konu ile ilgili belgesel ya da filmler seçilip izletilir, görsel materyaller kullanılarak sunumlar zenginleştirilir.

Müfredatı Destekleyici Faaliyetler

- ❑ Kitap Kurdu ve Teşekkür Belgeleri
- ❑ Sınıf Gazetesi
- ❑ Kardeş Okullara Kitap Kampanyası
- ❑ Kütüphane Haftası Etkinlikleri
- ❑ Kütüphane Panosu

Ölçme Değerlendirme Süreci

- ❑ Dönem sonu akademik toplantılarda diğer öğretmenlerle paylaştığımız “kütüphane ödünç kitap alma istatistikleri”
- ❑ Müfredata destek çalışmalar sonucunda yürütülen ortak projelerdeki öğrenci performansları
- ❑ Anaokulu hariç tüm okullarda öğrencilerin hazırladığı performans ve proje ödevleri

Yaptırımlar

- ❑ Kütüphane kuralları çerçevesinde sorumluluk kazandırma ödevleri
- ❑ Okuldan mezun olurken üzerinde kitap yoktur belgesi alma zorunluluğu
- ❑ Kaynakçası bulunmayan ödevler öğretmenler tarafından kabul edilmez

Sonuç

Doğuş Eğitim Kurumlarından mezun olan bir öğrenci;

- ❑ Web üzerinden kütüphanelerin kataloglarını tarayabilir.
- ❑ Kendisini bilgi kirliliğinden koruyabilir; Bilgiyi sınıflandırabilir. Araştırma konusuna göre gerekli gereksiz bilgiyi ayırt eder.
- ❑ Bilgi kaynaklarını sorgular.
- ❑ Web üzerinde yer alan arama motorlarında “anahtar kelime” taraması yapmayı bilir.
- ❑ Veri tabanlarıyla “Google” veya “Yahoo” gibi arama motorları arasındaki farkı kavramıştır.
- ❑ Bilgi hırsızlığı yapmaz. Kaynakça gösterir.
- ❑ Gelişim yaşına uygun olarak belli başlı Türk ve Dünya Klasiklerini okumuştur.